

Sygn. akt III AUa 1905/11

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący - Sędzia: SA Magdalena Kostro-Wesołowska (spr.)

Sędziowie: SA Magdalena Tymieńska

SO del. Anna Michalik

Protokolant: st.sekr.sądowy Aneta Wąsowicz

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2012 r. w Warszawie

sprawy Z. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o zwrot nienależnie opłaconych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

na skutek apelacji Z. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XIV Wydziału Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 27 września 2011 r. sygn. akt XIV U 3153/09

oddala apelację.

(-) M. T. (-) M. K.-W. (-) A. M.

Sygn. akt III AUa 1905/11

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Z. K. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 10 sierpnia 2009 r. odmawiającej mu zwrotu nienależnie opłaconych składek. Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy w Warszawie XIV Wydział Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 27 września 2011 r. odwołanie oddalił. Sąd ustalił, że wnioskodawca pismem z dnia 4 maja 2009 r. zwrócił się do organu rentowego o zwrot składek, jakie zostały nadpłacone w związku z jego zatrudnieniem w (...) Spółce z o. o. w W.. Do pisma wnioskodawca dołączył świadectwo pracy stwierdzające jego zatrudnienie w powyższej firmie od 17 sierpnia 2002 r. do 30 czerwca 2006 r. Przesyłkę zawierającą powyższe pismo i dokument wnioskodawca, według jego twierdzeń, wrzucił do skrzynki pocztowej. Na kopercie umieścił naklejkę „priorytet”. Na przesyłce, co Sąd ustalił na podstawie koperty, znajduje się stempel pocztowy z datą 11 maja 2009 r. W związku z powyższym wnioskiem organ rentowy dokonał analizy złożonych przez byłego pracodawcę ubezpieczonego dokumentów rozliczeniowych, tj. ZUS RCA z lat 2002-2006 i stwierdził, że w okresie tym składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zostały odprowadzone do kwot granicznych, wobec czego nadpłata składek nie powstała (pismo ZUS z dnia 1 czerwca 2009 r. skierowane do odwołującego się). Do powstania nadpłaty składek nie doszło również w latach 2000-2001, natomiast

przekroczenie rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe nastąpiło w roku 1999 (pismo organu rentowego z dnia 30 lipca 2009 r.).

Sąd Okręgowy ustalił także, iż (...) Spółka z o.o. w likwidacji z siedzibą w W. została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 26 stycznia 2007 r. (odpis pełny z rejestru przedsiębiorców).

Sąd wskazał, że w toku postępowania odwołujący się nie kwestionował, iż spóźnił się ze złożeniem wniosku o zwrot nienależnie opłaconych składek, uważał jednak, że ZUS miał obowiązek zawiadomić go o nadpłacie składek, czego nie uczynił. Według Sądu, spór w sprawie dotyczy zwrotu nadpłaconych składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w związku z przekroczeniem przez odwołującego się rocznej podstawy wymiaru składek, co nastąpiło w kwietniu 1999 r. Graniczna kwota rocznej podstawy wymiaru składek w 1999 r. wynosiła 50.375,22 zł, a z imiennych raportów miesięcznych znajdujących się w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS wynikało, że w okresie styczeń - kwiecień 1999 r. podstawa wymiaru składek wyniosła 65.200 zł.

Przystępując do oceny prawidłowości decyzji odmawiającej zwrotu nienależnie opłaconych składek za tenże rok 1999 Sąd Okręgowy zważył, że ocena prawidłowości decyzji następuje przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego z daty jej wydania. Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585) roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w danym roku kalendarzowym nie może być wyższa od kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy. Od nadwyżki ponad tak określoną kwotę nie pobiera się składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (art. 19 ust. 3 zd. drugie). Ustęp 5 art. 19 zobowiązuje płatnika składek do zaprzestania obliczania i przekazywania składek na ubezpieczenia po przekroczeniu przez ubezpieczonego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek. Z kolei z art. 19 ust. 6a wynika, iż do składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłaconych po przekroczeniu rocznej podstawy wymiaru składek stosuje się art. 24 ust. 6a - 8. Za datę stwierdzenia nienależnie opłaconych składek uważa się datę otrzymania przez ZUS imiennego raportu miesięcznego korygującego i deklaracji rozliczeniowej korygującej. Takie dokumenty nie zostały jednak złożone przez płatnika składek - byłego pracodawcę odwołującego, który, jak wynika z zeznań ubezpieczonego, wiedział o istniejącej nadpłacie i jak go zapewniał, miał tą sprawą się zająć. To na płatniku ciążył obowiązek czuwania nad tym, czy nie została przekroczona kwota ograniczenia, gdyż po jej przekroczeniu przez ubezpieczonego, płatnik jest zobowiązany zaprzestać obliczania i przekazywania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

W sprawie płatnik składek, tj. (...) Spółka z o. o. już nie istnieje, wobec jej wykreślenia z rejestru przedsiębiorców utraciła osobowość prawną i tym samym zdolność sądową. Zastosowanie znajduje zatem przepis art. 24 ust. 6f ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym w przypadku braku płatnika składek lub jego następcy prawnego ZUS zawiadamia ubezpieczonego o kwocie nienależnie opłaconych składek w części finansowanej przez ubezpieczonego i na jego wniosek zwraca nienależnie opłacone składki. Przepis ten został wprowadzony ustawą z dnia 28 marca 2008 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 67, poz. 411), która weszła w życie z dniem 8 maja 2008 r. Art. 5 ust. 2 powołanej ustawy zmieniającej stanowił, iż w przypadku określonym w art. 24 ust. 6f ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Zakład zwraca składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe nienależnie opłacone w okresie przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, także wówczas, gdy na podstawie dotychczasowych przepisów prawo dochodzenia ich zwrotu uległo już przedawnieniu, jeżeli wniosek o ich zwrot ubezpieczony złoży w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Tak więc, według Sądu Okręgowego, decydujące znaczenie dla oceny, czy nienależnie opłacone składki podlegają na wniosek odwołującego się zwróceniu, ma data otrzymania przez ZUS imiennego raportu miesięcznego i deklaracji rozliczeniowej korygującej. Dopiero w tej dacie bowiem możliwe jest stwierdzenie, że składki zostały nienależnie opłacone i następuje uruchomienie procedury przewidzianej w art. 24 ust. 6f. Dokumenty, o których mowa w art. 19 ust. 6a zdanie drugie, zostały sporządzone przez organ rentowy dopiero po złożeniu przez odwołującego się w dniu 11 maja 2009 r. wniosku o zwrot nadpłaconych składek. Wniosek ten spowodował wszczęcie postępowania

wyjaśniającego, w trakcie którego stwierdzono, iż faktycznie składki za kwiecień 1999 r. zostały nienależnie opłacone przez (...) Spółkę z o. o. Skoro zatem nadpłata została ujawniona dopiero po dokonaniu przez ZUS z urzędu korekt nieprawidłowych dokumentów złożonych przez płatnika, to organ rentowy nie mógł poinformować odwołującego się o istniejącej nadpłacie wcześniej - wobec wyżej przytoczonych uregulowań prawnych.

Ponadto w sprawie bezsporny jest fakt przekroczenia przez odwołującego się ustawowego terminu przewidzianego do złożenia wniosku o zwrot nienależnie opłaconych składek, określonego w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 28 marca 2008 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw. **Apelację od wyroku Sądu Okręgowego złożył wnioskodawca.**

Apelujący zaskarżył wyrok w całości, zarzucając:

- 1) naruszenie prawa procesowego tj. art. 231 k.p.c. poprzez nieustalenie, iż organ rentowy miał informacje na temat nadpłaty, skoro z urzędu skorygował deklaracje i raporty,
- 2) naruszenie prawa materialnego, tj. art 5 ust. 2 ustawy z dnia 28 marca 2008 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS przez ustalenie, iż odwołujący się przekroczył ustawowy termin, skoro powyższa ustawa wprowadza obowiązek powiadomienia ubezpieczonego o nadpłacie, a zatem termin ten winien być liczony od dnia zawiadomienia ubezpieczonego przez ZUS o nadpłacie,
- 3) naruszenie prawa materialnego, tj. § 24 w związku z § 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. Nr 78, poz. 465) przez jego niezastosowanie, chociaż z tych przepisów wynika obowiązek ZUS rozliczania konta ubezpieczonego oraz informowania ubezpieczonego o danych wprowadzonych na jego koncie,
- 4) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 19 ust. 6a w związku z art. 24 ust. 6f ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że data stwierdzenia nienależnie opłaconych składek, tj. otrzymanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych imiennego raportu miesięcznego i deklaracji rozliczeniowej korygującej jest równoznaczna z datą, od której powstaje zobowiązanie Zakładu do powiadomienia o nadpłacie, skoro w przedmiotowej sprawie podmiot uprawniony do złożenia powyższych dokumentów przestał istnieć.

Wskazując na takie zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i zmianę zaskarżonej decyzji w ten sposób, że ZUS dokonuje zwrotu nadpłaconych składek.

W uzasadnieniu apelacji podniesiono, że Sąd Okręgowy przyjmując, iż obowiązek zawiadomienia przez ZUS ubezpieczonego o nadpłacie powstaje z chwilą otrzymania przez ZUS imiennego raportu miesięcznego i deklaracji rozliczeniowej korygującej oraz, że złożenie wniosku o zwrot składek nastąpiło po przekroczeniu ustawowego terminu, nie zwrócił uwagi na fakt, iż powyższe dokumenty sporządza płatnik składek, który, jeśli chodzi o pracodawcę ubezpieczonego, przestał istnieć 31 grudnia 2006 r. (data wyrejestrowania spółki). W takiej sytuacji odwołujący się nie był w stanie wypełnić przesłanek z art. 19 ust. 6a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z uwagi na to, że nie jest podmiotem uprawnionym do sporządzania i składania takich dokumentów. Ponadto, nawet jeśli taka możliwość byłaby dopuszczona przez przepisy prawa, to ubezpieczony musiałby mieć wiedzę na temat nadpłaty, której zazwyczaj nie posiada.

Nie można zatem kryteriów określonych w art. 19 ust. 6a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stosować do ubezpieczonego, skoro przepis ten skierowany jest do płatnika składek i ZUS a nie do ubezpieczonego.

Według apelującego, Sąd Okręgowy pominął jednocześnie fakt, iż ZUS miał informacje na temat nadpłaconych składek. Dokonał bowiem korekt dokumentów z urzędu. W takiej sytuacji nic nie stało na przeszkodzie, by zawiadomić odwołującego się o istniejącej nadpłacie. Tym bardziej, że w myśl § 11 i 24 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek ZUS ma obowiązek rozliczenia dokonanej

przez płatnika wpłaty i zaewidencjonowania danych na koncie ubezpieczonego, a także ma obowiązek poinformowania ubezpieczonego o danych zgromadzonych na jego koncie. Posiada zatem informacje na temat wysokości opłaconych składek i jest w stanie zweryfikować, czy nastąpiła nadpłata na koncie ubezpieczonego. Brak jest zatem przeszkód ze strony ZUS do zawiadomienia ubezpieczonego o nadpłacie.

Zdaniem skarżącego, Sąd Okręgowy opierając orzeczenie na treści art. 19 ust. 6a, 24 ust. 6f ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 5 ust. 2 ustawy zmieniającej ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych dokonał ich wykładni w sposób, który w rzeczywistości pozbawił, nie tylko jego, realnej możliwości uzyskania od ZUS zwrotu nadpłaconych przez płatnika składek. Przełożenie przez Sąd obowiązku złożenia wniosku przez ubezpieczonego bez wcześniejszego powiadomienia przez ZUS o istniejącej nadpłacie, który to obowiązek wynika wprost z art. 24 ust. 6f oraz złożenia odpowiedniej dokumentacji, który to obowiązek ciąży na płatniku składek (w przedmiotowej sprawie już nie istniejącego) powoduje, że przepisy przewidujące możliwość zwrotu nadpłaty składek ubezpieczonemu są przepisami „martwymi”. Skutkuje to też tym, że za zaniedbania płatnika składek oraz niewypełnienie obowiązków ustawowych przez ZUS konsekwencje ponosi ubezpieczony, który w praktyce nie dysponuje żadnymi „instrumentami prawnymi”, które pozwoliłyby zmienić jego sytuację.

Odwołujący się nie ponosi żadnej winy w tym, że wniosek został złożony po terminie przewidzianym w ustawie. Gdyby nie informacja, na którą przypadkowo natknął się w prasie, w ogóle nie wiedziałby, że może się zwrócić do ZUS o sprawdzenie, czy istnieje jakakolwiek nadpłata.

Zważywszy na powyższe, zdaniem odwołującego, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 28 marca 2008 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS należy czytać łącznie z art. 24 ust. 6f ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i okres 12 miesięczny liczyć od daty zawiadomienia o nadpłacie przez ZUS. Jedynie taka wykładnia przepisów ustawy pozwoli na skuteczne dochodzenie od ZUS zwrotu nadpłaconych składek, ponieważ jedynie ZUS w przypadku nieistnienia płatnika składek dysponuje informacjami o stanie konta ubezpieczonego i tylko ZUS jest w stanie ustalić istnienie nadpłaty.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Brak jest podstaw do uwzględnienia apelacji. Nie jest sporną okolicznością, że zatrudniająca skarżącego na podstawie umowy o pracę w 1999 r. (...) spółka z o.o. w W. obliczyła i przekazała składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe mimo przekroczenia przez ubezpieczonego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek. Składki odprowadzone zostały od podstawy wymiaru w wysokości 65.200 zł, gdy roczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe wynosiła 50.375,22 zł. Z dokumentów rozliczeniowych – złożonych przez płatnika składek (...) sp. z o.o. oraz sporządzonych przez organ rentowy dokumentów korygujących - jakie na żądanie Sądu Apelacyjnego zostały przedstawione, wynika, że spółka za kwiecień 1999 r. odprowadziła składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za ubezpieczonego od kwoty 17.110,40 zł w kwotach odpowiednio po 1.669,98 zł i 1.112,18 zł finansowanych i przez płatnika, i przez ubezpieczonego. W związku z wysokością przychodów ubezpieczonego osiągniętych ze stosunku pracy, za kwiecień 1999 r. składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe winny być odprowadzone od podstawy wymiaru wynoszącej 2.285,40 zł w kwotach odpowiednio po 223,06 zł i 148,55 zł (k – 35 i 37 dokumentacji złożonej przez organ rentowy). Korekty raportu imiennego dla ubezpieczonego dokonał organ rentowy w dniu 9 lipca 2009 r. po złożeniu przez skarżącego wniosku o zwrot nadpłaconych składek. Różnica pomiędzy kwotą przekazaną ze środków finansowanych przez ubezpieczonego a kwotą, która winna zostać zapłacona, wynosi 1.669,98 zł - 223,06 zł oraz 1.112,18 zł - 148,55 zł, czyli 1.446,92 zł + 963,63 zł = 2.410,55 zł.

Z dniem 8 maja 2008 r. zmieniony został przepis art. 24 ust. 7 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. z 2009 r. nr 205, poz. 1585 ze zm., zwanej dalej ustawą systemową) przez art. 3 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 28 marca 2008 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 67, poz. 411, zwanej dalej ustawą z dnia 28 marca 2008 r. bądź ustawą zmieniającą). Przepis ten do dnia 8 maja 2008 r. przewidywał, że zwrotu od Zakładu nienależnie opłaconych składek nie można dochodzić, jeżeli od daty ich opłacenia upłynęło 5 lat. Do dnia jego nowelizacji od daty opłacenia

składek przez płatnika (...) sp. z o.o. upłynęło niemal 9 lat. Prawo żądania zwrotu nienależnie opłaconych składek uległo więc przedawnieniu znacznie wcześniej, bo w 2004 r. Stosownie do przytoczonego przepisu bieg terminu przedawnienia prawa do żądania zwrotu nienależnie opłaconych składek rozpoczynał się od dnia następnego po ich opłaceniu i nie podlegał ani zawieszeniu, ani przerwaniu. Od dnia 8 maja 2008r. przepis ten otrzymał brzmienie: „Zwrotu od Zakładu nienależnie opłaconych składek nie można dochodzić, jeżeli od daty ich opłacenia upłynęło 10 lat.”. W ustawie nowelizującej z dnia 28 marca 2008 r. zawarto przepisy przejściowe. I tak w art. 5 ust. 1 tej ustawy przewidziano wydłużenie terminu dochodzenia nienależnie opłaconych składek dla składek, których dochodzenie zwrotu nie uległo jeszcze przedawnieniu na podstawie dotychczasowych przepisów, co nie odnosi się do okoliczności sprawy. Natomiast w odniesieniu do składek, co do których prawo dochodzenia zwrotu uległo już przedawnieniu, ustawodawca przewidział zwrot, ale ograniczony wyłącznie do sytuacji braku płatnika składek lub jego następcy prawnego, pod warunkiem złożenia przez ubezpieczonego wniosku w tym przedmiocie nie później niż w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej. Ustawa ta weszła w życie 8 maja 2008 r., a więc termin do złożenia powyższego wniosku upływał w dniu 8 maja 2009 r. (art. 112 k.c. - termin oznaczony w tygodniach, miesiącach lub latach kończy się z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było - w ostatnim dniu tego miesiąca.), ubezpieczony z wnioskiem wystąpił 11 maja 2009 r. Zakreślony przez ustawodawcę w omawianym przepisie termin jest terminem zawitym prawa materialnego. Oznacza to, że wraz z jego bezskutecznym upływem prawo dochodzenia zwrotu nienależnie opłaconych składek wygasa. Roszczenie niedochodzone w ciągu określonego terminu zawitego wygasa bowiem z chwilą upływu terminu, który nie podlega przywróceniu. Termin ten, a raczej początek jego biegu, nie może, tak jak uważa skarżący, być powiązany z zawiadomieniem skarżącego przez organ rentowy o kwocie nienależnie opłaconych składek w części przez niego sfinansowanej. Wynika to z następujących względów.

Wprowadzony w art. 5 ust. 2 ustawy zmieniającej z dnia 28 marca 2008r. wyjątek, dotyczący możliwości dochodzenia roszczenia przedawnionego, musi podlegać ścisłej wykładni ze względu na niedopuszczalność dokonywania rozszerzającej wykładni wyjątków (zasada *exceptiones not sunt extendendae*), jak również z tej przyczyny, że ustanawiając regulację dotyczącą roszczenia przedawnionego, ustawodawca ingeruje w pewność obrotu. Przepis art. 5 ust. 2 ustawy zmieniającej ma następujące brzmienie:

„W przypadku określonym w art. 24 ust. 6f ustawy, o której mowa w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, Zakład zwraca składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe nienależnie opłacone w okresie przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, także wówczas, gdy na podstawie dotychczasowych przepisów prawo dochodzenia ich zwrotu uległo już przedawnieniu, jeżeli wniosek o ich zwrot ubezpieczony złoży nie później niż w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”.

Tak więc zwrot przedawnionej nienależnie opłaconej składki przewidziany jest wyłącznie w sytuacji określonej w art. 24 ust. 6f ustawy systemowej, co oznacza sytuację opisaną w hipotezie normy prawnej wynikającej z art. 24 ust. 6f ustawy, a więc sytuację braku płatnika składek lub jego następcy prawnego. W ramy przypadku określonego w art. 24 ust. 6f ustawy systemowej, o którym mowa w art. 5 ust. 2 ustawy zmieniającej, nie można ująć dyspozycji przewidzianej w tymże przepisie art. 24 ust. 6f, a polegającej na określonym postępowaniu organu rentowego w postaci: zawiadomienia ubezpieczonego o kwocie nienależnie opłaconych składek w części sfinansowanej przez niego i dokonania zwrotu składek. Określenie przypadku obejmuje jedynie opis sytuacji, w której znajduje zastosowanie przepis art. 5 ust. 2 ustawy zmieniającej, a więc brak płatnika składek lub jego następcy prawnego. W takiej sytuacji Zakład zwraca składki nienależnie opłacone także wówczas, gdy prawo dochodzenia ich zwrotu uległo już przedawnieniu, jeżeli wniosek o zwrot ubezpieczony złoży nie później niż w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej. Termin, o charakterze terminu zawitego, wyznaczony został w ten sposób, że przy badaniu jego zachowania znaczenie ma wyłącznie złożenie wniosku przez ubezpieczonego w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej. Termin ten nie został powiązany z żadną inną okolicznością, w tym z zawiadomieniem ubezpieczonego o nadpłacie składek. Wbrew twierdzeniu apelującego ustawa zmieniająca z dnia 28 marca 2008 r. nie wprowadziła w art. 5 ust. 2 obowiązku powiadomienia ubezpieczonego o nadpłacie składek ze skutkiem liczenia ustanowionego w niej 12 miesięcznego terminu od dnia zawiadomienia ubezpieczonego przez Zakład o nadpłacie.

Ustawą tą dodano do art. 24 ustawy systemowej ust. 6f, który wprowadził obowiązek zawiadomienia przez Zakład ubezpieczonego o kwocie nienależnie opłaconych składek w przypadku braku płatnika składek lub jego następcy prawnego, ale termin dochodzenia składek przedawnionych na datę wejścia w życie ustawy zmieniającej wyznaczony został przez przepis przejściowy (art. 5 ust. 2) poprzez określenie jego długości i dnia rozpoczęcia jego biegu bez powiązania z jakąkolwiek inną okolicznością, tylko z wejściem ustawy zmieniającej w życie. Dla biegu tego terminu nie ma znaczenia zawiadomienie ubezpieczonego przez ZUS o kwocie nienależnie opłaconych składek, ani taki obowiązek nie został nałożony na organ rentowy przez przepis przejściowy. Gdyby ustawodawca liczył się z takim obowiązkiem po stronie Zakładu, obowiązek ten musiałby mieć znaczenie dla określenia terminu zawitego dochodzenia zwrotu nienależnie opłaconych a przedawnionych składek. Z

powyższych względów Sąd Apelacyjny nie podziela zarzutu apelacji naruszenia prawa materialnego, tj. art. 5 ust. 2 ustawy zmieniającej. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, odczytanie tego przepisu łącznie z art. 24 ust. 6f ustawy systemowej nie prowadzi do wniosku, że wyznaczony w przepisie art. 5 ust. 2 termin zawity 12 miesięczny należy liczyć od daty zawiadomienia o nadpłacie. Taka wykładnia jest sprzeczna z wykładnią literalną art. 5 ust. 2 ustawy zmieniającej, który jasno określa, iż początkiem biegu terminu jest dzień wejścia w życie ustawy zmieniającej. Korekta dokumentów rozliczeniowych, jaka została dokonana przez organ rentowy, wynika z tego, że organ dysponował dokumentami rozliczeniowymi złożonymi przez płatnika składek. Wobec braku płatnika składek organ rentowy dokonał korekty dokumentów z urzędu po tym, jak ubezpieczony złożył wniosek o zwrot nienależnie opłaconych składek. W tym stanie rzeczy, należy przyjąć, iż zaskarżony wyrok odpowiada prawu, bowiem oddalono odwołanie od prawidłowej decyzji organu rentowego. Wnioskodawca występując o dokonanie zwrotu nienależnie opłaconych składek powoływał się na unormowania ustawy z dnia 28 marca 2008 r. (Dz. U. z 2008 r. nr 67, poz. 411) jako podstawę prawną swoich roszczeń, a decyzja, wydana po rozpoznaniu tego wniosku, prawidłowo rozstrzygnęła w przedmiocie żądania zwrotu na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 28 marca 2008 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, skoro ubezpieczony przedmiotowy wniosek złożył po upływie terminu zawitego.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny z mocy art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

Sędziowie : Przewodniczący:

M. M. K.-W.

A. M. (2)